

ORDIN
ПРИКАЗ

5.09.11

mun. Chișinău

Nr. 680

**Cu privire la implementarea Programului național
de profilaxie și combatere a diabetului zaharat pentru anii 2011-2015**

În scopul realizării prevederilor Programului național de profilaxie și combatere a diabetului zaharat pentru anii 2011-2015, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 549 din 21 iulie 2011, reducerii morbidității, invalidității și mortalității populației prin diabet zaharat și complicațiilor acestuia și în temeiul punctului 9 al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, structurii și efectivului limită ale aparatului central al acestuia, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 397 din 31 mai 2011,

ORDON:

1. Se aprobă planul de acțiuni privind implementarea Programului național de profilaxie și combatere a diabetului zaharat pentru anii 2011-2015, conform anexei.

2. Conducătorii instituțiilor medico-sanitare republicane, raionale, Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău, Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți, Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia:

1) vor lua act de prevederile Programului național, asigurînd îndeplinirea necondiționată a acestuia;

2) vor elabora, de comun cu administrația publică locală, structurile interesate, societatea civilă, proiecte de programe teritoriale de profilaxie și combatere a diabetului zaharat pentru anii 2011-2015, cu plan de implementare și buget, inclusiv cu prevederea surselor financiare pentru procurarea preparatelor de insulină, pentru asigurarea integrală a tratamentului persoanelor cu diabet din teritoriu și vor promova aprobarea acestora de către consiliile raionale, în termen de 2 luni;

3) anual, către data de 20 iunie, vor evalua necesitățile de insuline și vor prezenta în solicitarea pentru licitație lista medicamentelor de insulină, planificate pentru procurare din sursele administrației publice locale și sursele proprii, ținînd cont de necesitățile acoperirii integrale;

5) vor numi medicii endocrinologi, specialiști principali netitulari ai teritoriului, responsabili de monitorizarea Programului, realizarea indicatorilor de progres și performanță și raportarea anuală, către data de 15 februarie a fiecărui an, specialistului principal al Ministerului Sănătății în endocrinologie a rezultatelor obținute în teritoriu privind realizarea fiecărui obiectiv și indicatori de progres și performanță.

3. Specialistul principal al Ministerului Sănătății în endocrinologie (dna Lorina Vudu) va evalua și raporta Ministerului Sănătății anual, către data de 15 martie a fiecărui an, rezultatele implementării prevederilor Programului național și nivelul de realizare a acestuia.

4. Direcțiile Ministerului Sănătății de comun cu specialistul principal al Ministerului Sănătății în endocrinologie vor acorda suportul consultativ-metodic necesar.

5. Controlul executării prezentului ordin se atribuie viceministrilor sănătății.

Ministru

Andrei USATÎ

Nr. 680 din 05.09.11

Planul de acțiuni
privind implementarea Programului național de profilaxie și combatere a diabetului zaharat
pentru anii 2011-2015

Denumirea acțiunii	Denumirea subacțiunii	Termen de realizare	Autoritatea responsabilă	Indicatorii de monitorizare
1	2	3	4	5
I. Prevenirea diabetului zaharat	<p>1. Realizarea măsurilor de combatere a factorilor de risc ai diabetului:</p> <p>1) depistarea și evidența persoanelor cu antecedente heredo-colaterale pentru diabet, în special, la copii și adolescenți;</p> <p>2) aplicarea metodelor nemedicamentoase de combatere a hiperglicemiei tranzitorii în situații de stres (infecții, traume psihice etc.);</p> <p>3) sensibilizarea și educarea populației privind menținerea masei corporale și combaterea obezității;</p> <p>4) sensibilizarea și educarea populației privind practicarea activității fizice și a modului activ de viață, combaterea sedentarismului;</p> <p>5) depistarea persoanelor cu hipertensiune arterială, ateroscleroză, dislipidemii, aplicarea metodelor de combatere a acestora și păstrarea normoglicemiei;</p> <p>6) sensibilizarea și educarea populației în scopul evitării deprinderilor dăunătoare, folosirii în</p>	<p>2011 - 2015</p> <p>Permanent</p>	<p>Instituțiile medico-sanitare primare, raionale, republicane;</p> <p>Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău;</p> <p>Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți;</p> <p>Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia;</p> <p>Centrul Național de Sănătate Publică</p>	<p>1. Numărul persoanelor din grupul de risc luate în evidență</p> <p>2. Populația informată privind menținerea masei corporale, practicarea activității fizice</p> <p>3. Numărul persoanelor aflate în evidență cu hipertensiune arterială, ateroscleroză, dislipidemii</p> <p>4. Numărul activităților realizate privind combaterea deprinderilor dăunătoare, folosirii în alimentație a produselor alimentare nesigure, preparatelor medicamentoase</p>

	<p>alimentație a produselor alimentare nesigure, preparatelor medicamentoase diabetogene etc.</p>			diabetogene etc.
	<p>2. Promovarea sănătății la toate nivelele societății, inclusiv în sistemul ocrotirii sănătății:</p> <p>1) propagarea largă a cunoștințelor „lupta pentru masa corporală normală”;</p> <p>2) promovarea unui mod de viață sănătos prin mijloacele de informare în masă: televiziune, radio, reviste, ziare (emisiuni speciale, interviuri, publicații etc.);</p> <p>3) promovarea reducerii consumului alimentar de glucide rafinate și ușor asimilabile, de grăsimi, în special grăsimi saturate și grăsimi trans;</p> <p>4) educația pentru sănătate a copiilor în instituțiile de educație și învățământ și în familie;</p> <p>5) promovarea activității și educației fizice, sportului în rândul elevilor, tinerilor, adulților</p>	2011-2015 Permanent	<p>Instituțiile medico-sanitare primare, raionale, republicane;</p> <p>Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău;</p> <p>Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți;</p> <p>Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia;</p> <p>Centrul Național de Sănătate Publică</p>	Numărul activităților realizate în vederea promovării unui mod de viață sănătos
	<p>3. Marcarea anuală a Zilei Mondiale a Diabetului pe 14 noiembrie, prin analiza sîngelui în vederea determinării nivelului de zahăr, precum și prin activități de informare a populației despre factorii de risc pentru diabet</p>	2011-2015	<p>Instituțiile medico-sanitare primare, raionale, republicane;</p> <p>Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău;</p> <p>Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți;</p> <p>Direcția Sănătății și</p>	<p>1. Ziua Mondială a Diabetului organizată</p> <p>2. Numărul persoanelor investigate pentru determinarea nivelului de zahăr în sînge în cadrul Zilei Mondiale a Diabetului</p>

			Protecției Sociale UTA Gagauzia; Centrul Național de Sănătate Publică; Compania Națională de Asigurări în Medicină,	
	4. Desfășurarea campaniilor de informare, educare și comunicare în domeniul profilaxiei și combaterii diabetului zaharat	2011-2015	Instituțiile medico-sanitare primare, raionale, republicane; Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău; Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți; Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia; Centrul Național de Sănătate Publică	Numărul campaniilor de informare, educare și comunicare în domeniul profilaxiei și combaterii diabetului zaharat
	5. Instruirea cadrelor medicale în domeniul diabetologiei preventive (prin organizarea cursurilor de perfecționare, conferințelor și a seminarelor)	Permanent	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	Numărul personalului instruit
	6. Implementarea în practica medicală a programului recomandat de Organizația Mondială a Sănătății, conform prevederilor Declarației de la Saint-Vincent (SVD) privind educația pacienților	Permanent	IMSP Centrele Medicilor de Familie; Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău;	Numărul „Școlii diabetului” organizate și numărul pacienților instruiți în cadrul „Școlii diabetului”

	cu diabet zaharat sau factori de risc pentru diabet zaharat în cadrul „Școlii diabetului” în centrele medicilor de familie		Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți; Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia	
	7. Examinarea gravidelor conform Standardelor de supraveghere a gravidelor, pentru depistarea diabetului gestațional	Permanent	Instituțiile medico-sanitare republicane, raionale Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău; Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți; Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia; Compania Națională de Asigurări în Medicină	Numărul gravidelor examinate
II. Depistarea precoce, diagnosticul și tratamentul diabetului zaharat, controlul și profilaxia secundară	8. Asigurarea activității eficiente a cabinetelor specializate de endocrinologie în instituțiile medico-sanitare publice republicane, municipale, raionale, completarea statelor de personal, conform normativelor în vigoare	Permanent	Instituțiile medico-sanitare republicane, raionale Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău; Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți; Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia;	1. Numărul cabinetelor endocrinologice care activează 2. Numărul medicilor endocrinologi ce activează în secțiile consultative
	9. Dotarea secțiilor	Permanent	Spitalul Clinic	Numărul secțiilor

	specializate de endocrinologie cu utilaj medical de diagnostic și curativ, medicamente strict necesare pentru acordarea asistenței medicale calificate bolnavilor cu diabet		Republican, Spitalul Clinic Republican pentru Copii „Emilian Coțaga”; Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău - Spitalul Clinic Municipal „Sfînta Treime; Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți - Spitalul Clinic Municipal Bălți; Compania Națională de Asigurări în Medicină,	specializate dotate conform cerințelor în vigoare
	10. Depistarea precoce a diabetului prin investigarea în masă a populației cu factori de risc pentru diabet prin testul oral de toleranță la glucoză	2011-2015	Instituțiile de asistență medicală primară; instituțiile medico-sanitare republicane; Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău; Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți; Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia; Compania Națională de Asigurări în Medicină	Numărul persoanelor cu factori de risc investigate prin metoda testului oral de toleranță la glucoză
	11. Asigurarea copiilor cu	2011-2015	Instituțiile	Numărul copiilor

	<p>diabet zaharat cu glucometre și teste pentru determinarea nivelului glicemiei la domiciliu</p>		<p>medico-sanitare raionale, republicane; Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău; Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți; Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia; Compania Națională de Asigurări în Medicină</p>	<p>asigurați cu glucometre și teste pentru determinarea nivelului glicemiei</p>
	<p>12. Dispensarizarea bolnavilor cu diabet zaharat și a persoanelor cu factori de risc pentru diabet 13. Asigurarea tratamentului antidiabetic cu insulină, hipoglicemianta orale și materiale specifice pentru controlul și monitorizarea diabetului 14. Respectarea principiilor compensării diabetului zaharat cu obținerea normoglicemiei și aglucozuriei în condiții de staționar și ambulator la majoritatea bolnavilor, drept măsură de prevenire a complicațiilor diabetice 15. Asigurarea tratamentului persoanelor cu forme inițiale de diabet (glicemie bazală modificată și alterarea toleranței la glucoză) 16. Asigurarea alimentației raționale a copiilor din grădinițe și a elevilor din</p>	<p>2011-2015</p>	<p>Instituțiile medico-sanitare primare, raionale, republicane; Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău; Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți; Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia; Ministerul Sănătății, Compania Națională de Asigurări în Medicină,</p>	<p>1. Numărul bolnavilor cu diabet zaharat aflați în evidență 2. % bolnavilor asigurați cu medicamente 3. Numărul persoanelor cu forme inițiale de diabet tratate 4. Copii cu diabet zaharat alimentați rațional în instituții preșcolare și școlare 5. Registrul bolnavilor cu diabet zaharat creat și echipamentul procurat</p>

	școli și alimentația dietetică a copiilor cu diabet zaharat din instituțiile nominalizate			
	17. Crearea Registrului național al bolnavilor cu diabet conform programelor OMS „Epi-Info” și „Diab-Care”, procurarea tehnicii electronice de calcul și completarea cu cadre			
	18. Asigurarea anuală a finanțării pentru tratamentul complex al unui minimum de 1000 bolnavi cu „picior diabetic”, a 200 pacienți cu nefropatie diabetică și insuficiență renală pentru hemodializă și a 1000 pacienți cu retinopatie pentru fotocoagulare cu „Laser”	2011-2015	Compania Națională de Asigurări în Medicină	Numărul de pacienți tratați
	19. Organizarea și extinderea serviciilor de recuperare, tratament balneosanatorial al pacienților cu diabet, în special, cu complicații tardive	2011-2015	Instituțiile medico-sanitare raionale, republicane; Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău; Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți; Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia;	Numărul pacienților care au beneficiat de servicii de recuperare, tratament balneosanatorial
	20. Elaborarea și aplicarea metodelor de tratament în funcție de tipul diabetului, gradul decompensării, prezența și caracterul complicațiilor diabetice	2011-2015	Instituțiile medico-sanitare republicane, raionale Direcția Sănătății a Consiliului Municipal	Numărul pacienților cu diabet zaharat tratați

			Chișinău; Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți; Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia;	
21. Realizarea controlului asupra calității tratamentului diabetului zaharat conform cerințelor OMS și Programului „Diab-Care”, cu dozarea hemoglobinei glicozilate, glicemiei, lipidemiei și altor indici metabolici, asigurând în acest scop secțiile de endocrinologie cu aparataj special	2011-2015	Instituțiile medico-sanitare republicane, raionale Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău; Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți; Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia; Compania Națională de Asigurări în Medicină	1. Numărul secțiilor dotate 2. Numărul persoanelor cuprinse cu investigații conform cerințelor controlului calității	
22. Perfecționarea asistenței medicale de urgență acordate bolnavilor cu diabet zaharat, prin: 1) dotarea secțiilor (laboratoarelor) de profil general din spitalele municipale și raionale cu mijloace necesare pentru diagnosticul și tratamentul bolnavilor cu diabet în stare de decompensare și comă diabetică; 2) crearea în spitalele raionale și municipale a condițiilor pentru terapie intensivă, insulinoterapie	2011-2015	Instituțiile medico-sanitare raionale; serviciul de asistență medicală urgentă, Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău; Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți; Direcția Sănătății și	1. Numărul secțiilor și laboratoarelor ce corespund condițiilor pentru terapie intensivă 2. Numărul pacienților tratați	

	<p>intensivă; dotarea acestor spitale cu aparataj pentru monitorizarea diabetului cu dozarea: glicemiei, glucozuriei, cetonuriei, echilibrului acido-bazic etc.</p> <p>3) ameliorarea asistenței medicale de urgență acordate pacienților diabetici din mediul rural</p>		<p>Protecției Sociale UTA Gagauzia; Compania Națională de Asigurări în Medicină</p>	
	<p>23. Implicarea asociațiilor și a organizațiilor nonguvernamentale (asociațiile bolnavilor cu diabet, mamele copiilor bolnavi de diabet etc.) pentru o participare mai amplă a populației la îngrijirea, sprijinul și asistența bolnavilor cu diabet</p>	2011-2015	<p>Instituțiile medico-sanitare primare, raionale, republicane; Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău; Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți; Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia;</p>	<p>Numărul asociațiilor și organizațiilor nonguvernamentale implicate în îngrijiri medicale</p>
<p>III. Cercetările științifice și pregătirea cadrelor</p>	<p>24. Efectuarea investigațiilor fundamentale și aplicative în domeniul diabetologiei, în special în problemele epidemiologiei diabetului, angiopatiilor diabetice, diagnosticului funcțional neinvaziv, hormonal și imunologic, tratamentului și recuperării pacienților cu diabet, inclusiv la copii și adolescenți</p>	2011-2015	<p>Instituțiile medico-sanitare republicane și municipale</p>	<p>Investigații fundamentale și aplicative în domeniul diabetologiei</p>
	<p>25. Pregătirea postuniversitară și instruirea continuă a cadrelor medicale în domeniul diabetologiei, conform programelor europene: 2 ani secundariat</p>	2011-2015	<p>Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”</p>	<p>1. Numărul medicilor de familie instruiți 2. Numărul medicilor pregătiți prin secundariat clinic</p>

	clinic la endocrinologie sau diabetologie			
IV. Realizarea și asigurarea financiară a Programului	26. Finanțarea Programului național de profilaxie și combatere a diabetului zaharat pentru anii 2011-2015 din bugetul public național, inclusiv din bugetele locale în limita alocațiilor anuale prevăzute și din alte surse conform legislației	Permanent	Instituțiile medico-sanitare raionale; Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău; Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți; Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia; Compania Națională de Asigurări în Medicină	1. Suma aprobată și realizată pentru finanțarea Programului din surse centralizate 2. Suma aprobată și realizată pentru finanțarea Programului din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală 3. Suma aprobată și realizată pentru finanțarea programelor teritoriale de profilaxie și combatere a diabetului zaharat din mijloacele administrației publice locale